

ΛΟΓΟΣ

Ἐγκωμιαστικὸς

Περὶ Ἀρχιερωσύνης

Ἅγιον Νικοδήμον Ἀγιορείτου

ΛΟΓΟΣ
Ἐγκωμιαστικὸς
Περὶ Ἀρχιερωσύνης

Ε Π Ι Τ Ο Μ Η

Ἐκ τῶν ΠροΦητανακτοδαβιτικῶν Ψαλμῶν ·

Α Π Α Ν Θ Ι Σ Μ Α

Διαφόρων κατασκευτικῶν Εὐχῶν · Περιέχον ἢ τὰς
Θεολογικὰς, ἢ πρὸς Θεὸν ἔρωτα Θεωρητικὰς Εὐχὰς

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ

Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ι Ν Ο Υ

Ε Π Ι Σ Κ Ο Π Ο Υ Ι Π Π Ω Ν Ο Σ .

Ἔ Ὡ ν ἐ ν τῇ ἀρχῇ Λόγος τις . περὶ Μετανοίας ·

Καὶ ἐ ν τῷ τέλει Λόγος ἕτερος περὶ Ἀρχιερωσύνης .

Νῦν μὲν Τύποις ἐκδοθέντα διὰ δαπάνης
ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ἢ ΘΕΙΟΤΑ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙ
ΑΡΧΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ν Ε Ο Φ Υ Τ Ο Υ

Ἐπιμελῶς δὲ διορθωθέντα παρὰ τῶ ἐ ν Μοναχοῖς

Ε Λ Α Χ Ι Σ Τ Ο Υ Ν Ι Κ Ο Δ Η Μ Ο Υ

Εἰς κοινὴν τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν .

Ἐν τῷ τῶ Πατριαρχείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως
Τυπογραφείῳ . Ἔ τ ε ι 1 7 9 9 .

Εὐχαῖς
τοῦ Ἁειμνήστου Πατρός, Γέροντος
καὶ Μητροπολίτου μας
ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
(† 17.5.2013 ἐκ.ἡμ.)

Μὲ τὴν εὐλογία καὶ ἐπιστασίαν
τοῦ † Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ,
τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν
Ἑλλάδος

- Ἐπανεκδόσις γ', βελτιωμένη: Αὐγουστος 2014
- Πληκτρολόγησις • Ἐκτύπωσις • Βιβλιοδεσία •
 - Γενικὴ Ἐπιμέλεια •

ΙΕΡΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΝΗ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ
ΑΦΙΔΝΑΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
145 65 ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ, Τ.Θ. 51891, ΕΛΛΑΔΑ - GR

Λ Ο Γ Ο Σ

Ἐυχωμιασικός . Περὶ Ἀρχιερωσύνης .

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ .

Ἐν ἐσάθῃ ἀξίωμα ἔτε πλέον ὑψηλότερον , ἔτε πλέον ἐπιθυμητότερον ἀπὸ τὸ νὰ γένη τινὰς ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν . ὑψηλότερον ἢ διὰ τὴν ὑπερβαίνει ὅλας τὰς ὄρας τῆς Φύσεως . ἐπιθυμητότερον ἢ διὰ τὴν ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν μίας ἀκρας , ἢ πληρεστάτης εὐδαιμονίας . Καὶ τῆτο , ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἄλλα ἀξιώματα ὅπῃ ἡμπορῶν νὰ ἀπολαύσων ἐνταῦθα οἱ πάρεσχοι τῆς γῆς ἀγκαλὰ ἢ θαυμασὰ , ἀγκαλὰ ἢ μεγάλα ἢ πλὴν , ἢ διὰ τὴν λείπει ἀπὸ αὐτὰ ἕνα ἀνώτατον ὕψος . ἢ διὰ τὴν αὐτὰ χαρίζων ἐν μόνον τι μέρος εὐδαιμονίας , ὅν εἶναι τόσο μεγάλα ἢ ἐπιθυμητά . καθὼς τὸ ἀξίωμα τῆς πρὸς Θεὸν ὁμοιώσεως , ὅπῃ ἢ διὰ τὴν ἀτύχητον τε ὑπεροχὴν , ἢ διὰ τὴν τελεωτάτην εὐδαιμονίαν ὅπῃ χαρίζει , ἀνάπτει τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν λογικῶν κτισμάτων εἰς τὴν ἀγάπην τε . Καὶ πρῶτος μὲν ὁ ἑσφῶρος εἰς τὸν ἕρανόν , φλεχθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τέτο τῶ ἀξιώματος , ἐφαντάσθη νὰ βάλῃ τὸν θρόνον τε ἐπάνω ἀπὸ τῆς ἀσέρας , ἢ νὰ γένη μὲ τὸν ὕψισον ὅμοιος . . . Εἰς τὸν ἕρανόν ἀναβήσομαι , ἐπάνω τῶν ἀσέρων ἢ τῶ ἕρανῶ θήσω τὸν θρόνον μου . καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῶ , ἢ ἔσομαι ὅμοιος , ὡς τῶ ὕψισω . Δεύτερος δὲ ὁ Ἀδάμ εἰς τὴν γῆν , ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιθυμίαν κυριευθεὶς , ἠθέλησε νὰ ὁμοιωθῇ μὲ τὸν Θεόν , ἀκόσας τὴν συμβολὴν τῶ ὄφως . ἢ ἔσεσθε ὡς Θεοὶ , γινώσκοντες καλὸν ἢ ποιηρόν . Καὶ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ ἕξεραι , πολλοὶ βασιλεῖς , ἢ ἐξουσιασται , πολλὰ πολλὰκίς ἐμεταχειρίσθησαν διὰ νὰ λάβων αὐτὸν τὸν ὑψηλὸν τίτλον ἢ νὰ φημισθῶν εἰς τῆς ὑψηλῶς τῶν , πῶς εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν .

Περιεχόμενα

1. Προοίμιον	7
2. Μέρος Πρῶτον: Ὁ Ἀρχιερεὺς φέρει ὁμοιώσιν τινα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν	11
3. Μέρος Δεύτερον: Ὁ Ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ τιμᾶται ὑπερβαλλόντως ἀπὸ ὅλον του τὸ ὑπήκοον	40
4. Παραπομπαὶ	50
5. Γλωσσάριον	53

- Κάθε λέξις, φέρουσα ἀστερίσκον (*), παραπέμπει εἰς τὸ Γλωσσάριον.
- Τὰ ἐντὸς ἀγκυλῶν [.....], ἡμέτεροι προσθήκαι. Ὑπονοούμεναι λέξεις.
- Τὰ ἐντὸς παρενθέσεων (.....), ἡμέτεροι ἐρμηνευτικαὶ διευκρινίσεις.

Προοίμιον

Ἄν ἐστάθῃ ἀξίωμα οὔτε πλέον
ὑψηλότερον, οὔτε πλέον ἐπι-
θυμητότερον ἀπὸ τὸ νὰ γένη τινὰς
ὁμοιος μὲ τὸν Θεόν.

* * *

Ἵψηλότερον, διὰ τὶ* ὑπερβαίνει ὅλους τοὺς ὄρους τῆς φύσεως· ἐπιθυμητότερον, διὰ τὶ* ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν μιᾶς ἄκρας καὶ πληρεστάτης εὐδαιμονίας.

Καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἄλλα ἀξιώματα, ὅπου* ἢμποροῦν νὰ ἀπολαύσουν ἐνταῦθα οἱ πάροικοι τῆς γῆς, ἀγκαλὰ* καὶ θαυμαστά, ἀγκαλὰ* καὶ μεγάλα, πλὴν ἢ διὰ τὶ* λείπει ἀπὸ αὐτὰ ἓνα ἀνώτατον ὕψος ἢ διὰ τὶ* αὐτὰ χαρίζουν ἐν μόνον τι μέρος εὐδαιμονίας, δὲν εἶναι τόσον μεγάλα καὶ ἐπιθυμητά, καθὼς τὸ ἀξίωμα τῆς πρὸς Θεὸν ὁμοιώσεως, ὅπου* καὶ διὰ τὴν ἀσύγκριτόν του ὑπεροχὴν καὶ διὰ τὴν τελειοτάτην εὐδαιμονίαν ὅπου* χαρίζει, ἀνάπτει τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν

λογικῶν κτισμάτων εἰς τὴν ἀγάπην του.

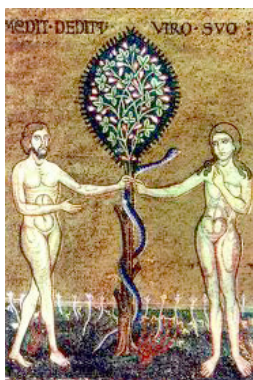
* * *

Καὶ πρῶτος μὲν ὁ ἑωσφόρος εἰς τὸν Οὐρανόν, φλεχθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τούτου τοῦ ἀξιόματος, ἐφαντάσθη νὰ βάλῃ τὸν θρόνον του ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἀστέρας καὶ νὰ γένημὲ τὸν Ὑψιστον ὅμοιος:

«Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῷ,... ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ»¹.

Δεύτερος δὲ ὁ Ἄδαμ εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιθυμίαν κυριευθεὶς, ἠθέλησε νὰ ὁμοιωθῆ μὲ τὸν Θεόν, ἀκούσας τὴν συμβουλήν τοῦ ὄφεως:

«Ἔσεσθε ὡς Θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν»².

Καὶ ἀπὸ τὸν Ἄδαμ ὕστερα, πολλοὶ βασιλεῖς καὶ ἐξουσιασταὶ πολλὰ πολλάκις ἐμεταχειρίσθησαν διὰ νὰ λάβουν αὐτὸν τὸν ὑψηλὸν τίτλον καὶ νὰ φημισθοῦν εἰς τοὺς ὑπηκόους των πῶς* εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν.

Τοιαύτης λογῆς καὶ ἑνας ἀ-

πὸ τοὺς ποταποὺς Καρχηδονίους, Σόφων τὸ ὄνομα, ἐπιθυμῶν ὑπερβολικὰ νὰ νομίζεται κἄν θεὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἐπῆρε κἄποια πουλία ὅπου* μιμοῦνται τῶν ἀνθρώπων τὰς φωνὰς καὶ τὰ ἔμαθε νὰ λέγουν: «Ὁ Σόφων εἶναι Θεός»· ἔπειτα τὰ ἄφησε νὰ πετάξουν ὑψηλά, τὰ ὅποια ἐπειδὴ καὶ ἐφώναζαν εἰς τὸ ὕψος: «Ὁ Σόφων εἶναι Θεός», ἔκαμαν τοὺς ἀνθρώπους ὅπου* τὰ ἤκουον νὰ λέγουν μετὰ θαύματος ὅτι ὁ Σόφων εἶναι Θεός, ὡσὰν ὅπου* καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ μὲ λαμπρὰν φωνὴν Θεὸν τὸν ὁμολογοῦσι³.

* * *

Μὲ ὅλον τοῦτο*, κἀνένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἤξι-
ώθη νὰ γένη ὅμοιος μὲ τὸν Θεόν· ὅλοι παρόμοια
ἠπατήθησαν, ψευδεῖς ἐφάνησαν οἱ διαλογισμοί
των, κεναὶ καὶ μάταιαι αἱ ἐπιθυμίαι των, διὰ τὴν*
τὸ νὰ ὁμοιωθῇ τινες μὲ τὸν Θεὸν εἶναι χάρισμα
θεῖον, ὅπου* ὑπερβαίνει ἐξ ὀλοκλήρου ὅλα τὰ
μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης τελειότητος.

Οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν Ἀρ-
χιερεῖς εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου* ἐκληρονόμησαν εἰς
τὴν γῆν τοῦτο τὸ μέγαλον προνόμιον· τούτους

ἠθέλησεν ὁ ὕψιστος Θεὸς νὰ ἐξαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους μὲ μίαν ὑπὲρ ἄνθρωπον, μὲ μίαν ξεχωριστὴν καὶ ὑπερτάτην τιμὴν, ἡ ὁποία μῆτε ἀνήκει, πάρεξ* εἰς τὴν θεϊκὴν Του Μεγαλειότητα.

* * *

Ὁθεν εἰς τὸ παρὸν μοι ῥητορικῆς εὐφραδίας μὲν ἐστερημένον λογύδριον, λόγοις ὅμως καὶ μαρτυρίαις θεῶν τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων ἐστηριγμένον, θέλει φανεῖ σαφέστερον:

α'. ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς φέρει ὁμοίωσίν τινα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν καὶ

β'. ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τιμᾶται ὑπερβαλόντως ἀπὸ ὅλον του τὸ ὑπήκοον.

Λοιπὸν διὰ νὰ πληροφορηθῆτε τὰς δύο αὐτὰς προτάσεις, χαρίσατέ μοι, παρακαλῶ, προσεκτικὴν τὴν ἀκρόασιν.

Μέρος Πρῶτον

*Ὁ Ἀρχιερεὺς φέρει ὁμοίωσίν τινα
τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν*

Δύο εἶναι αἱ Ἱεραρχίαι, κατὰ τὸν Ἀρεοπαγίτην Διονύσιον⁴: μία ἡ Οὐράνιος καὶ ἄλλη ἡ Ἐκκλησιαστικὴ· μία ἄυλος καὶ ἄλλη ὑλική· μία τῶν Ἀγγέλων ἄνω καὶ ἄλλη τῶν ἀνθρώπων κάτω.

Καὶ αἱ δύο ὁμως μὲ τόσην ἀρμονίαν εἶναι ἐνωμένα ἀναμεταξύ των, ὥστε ὅπου* ἐμπεριέχεται σχεδὸν ἡ μία μέσα εἰς τὴν ἄλλην μὲ τρόπον θαυμαστὸν καὶ παράδοξον.

Καὶ ἔπεται νὰ ἦναι* ἡ μὲν Οὐράνιος Ἱεραρχία πρωτότυπον, ἡ δὲ Ἐκκλησιαστικὴ εἰκὼν τοῦ πρωτοτύπου.

Διὰ τί* ἐκεῖνος ὁ ἀριστοτέχνης Θεός, ὅπου* μὲ τὴν σοφίαν Του ἐζωγράφησε τὰ τεῖχη τῆς Ἄνω Ἱερουσαλήμ, αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τὰς χεῖρας Του ἐζωγράφησε καὶ τὰ τεῖχη τῆς κάτω Ἱερουσαλήμ,

ἤτοι τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὴν πρωτότυπον τῆς ἄνω ζωγραφίας, ὡς λέγει ὁ Ἡσαΐας:

«Ἴδου ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφηκά σου τὰ τείχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαντός»⁵.

* * *

Γίνεται δὲ εἰς ἡμᾶς σαφεστέρα αὐτὴ ἡ ἀλήθεια, ὅταν μὲ τὸν νοῦν ἀναβῶμεν ἕως τὸν τρίτον καὶ ἐμπύρινον καλούμενον Οὐρανόν, ὅπου εἶναι οἱ χοροὶ ὅλων τῶν ἀγγελικῶν Ταγμάτων καὶ Μακαρίων.

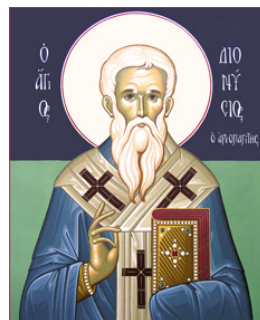
Καὶ ἐκεῖ ἰδῶμεν μὲ μίαν εὐλαβητικὴν θεωρίαν ὅλην τὴν Ἱεραρχίαν τῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων **περιέλθωμεν** ὅλας τὰς τούτων χωροστασίας, ἐντρυφῶντες τὸ ἔνθεον κάλλος καὶ τὴν ἄυλον αὐτῶν ὠραιότητα· **στοχασθῶμεν** πῶς* ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἄγγελοι εἶναι εἰς ἐννέα Τάγματα διηρημένοι: εἰς Θρόνους, Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ· εἰς Κυριότητας, Δυνάμεις καὶ Ἐξουσίας· εἰς Ἀρχάς, Ἀρχαγγέλους καὶ Ἀγγέλους· **καὶ** πῶς* ἀπὸ αὐτά, ἄλλα εἶναι πρῶτα καὶ κύκλω εἰς τὴν Τρισήλιον Θεαρχίαν, ἄλλα μέσα, καὶ ἄλλα τελευταῖα· **Θεωρήσωμεν** ἀκόμη πῶς* εἶναι καὶ νόμος Θεϊκὸς ἀνάμεσα εἰς αὐτά: ἡ πρώτη καὶ ἀνωτάτη Τάξις, νὰ φωτίζει

τὴν δευτέραν, ἢ δευτέρα τὴν τρίτην, ἢ τρίτη τὴν τετάρτην, ἢ τετάρτη τὴν πέμπτην, καὶ καθ' ἐξῆς ἕως τὴν ἑνάτην, καθὼς θεωρεῖ καὶ ὁ κρυφιομύστης Διονύσιος, λέγων:

«Τοῦτο γάρ ἐστι καθόλου τῇ θεῖα Ταξιαρχία θεοπρεπῶς νενομοθετημένον, τὸ διὰ τῶν πρώτων τὰ δεύτερα τῶν θεαρχικῶν μετέχειν ἐλλάμψεων»⁶.

Καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα θέλομεν πληροφορηθεῖ τὴν ἁρμονίαν τῶν δύο Ἱεραρχιῶν, ὅταν ἰδῶμεν πῶς* ὅλαι αὗται αἱ ἑννέα Τάξεις ὁμοῦ λαμβάνουσι τὰς ἀκτινοβόλους ἀστραπὰς τῆς σοφίας καὶ γνώσεως, τὰς ἀποκαλύψεις τῶν μυστηρίων, τὰς ὑπὲρ κάλλους ἀγλαΐας, ἐν συντομίᾳ, ὅλας τὰς ὑψηλὰς καὶ θεουργικὰς χάριτας, ἀπὸ τὸν ἀπειρόφωτον καὶ τρισσοφαῖ βασιλέα Θεόν.

Καὶ ὁ Θεὸς μοναχὸς εἶναι Ἐκεῖνος ὁ πρώτιστος καὶ ὑπερούσιος Ἱεράρχης καὶ Τελετάρχης ὅλης τῆς εὐκόσμου ταύτης Ἱεραρχίας, ἀπὸ τὸν Ὅποῖον ὡσὰν ἀπὸ μίαν ἀέναον πηγὴν, πλημμυροῦσιν εἰς Αὐτὴν ἢ παναρμόνιος ἐκείνη καὶ ἀγγελικὴ εὐταξία, ἢ ἄυλος κάθαρσις, ὁ πληρέστατος φωτισμὸς καὶ ἡ

μακαρία τελείωσις.

* * *

Όταν λοιπόν ιδῶμεν τοιαύτης λογῆς μὲ τὸ ὄμμα τοῦ νοῦς τὸ πρωτότυπον ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὴν Οὐράνιον Ἱεραρχίαν καὶ καταβῶμεν ἔπειτα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν, θέλομεν ἰδεῖ παρευθὺς καὶ τὴν εἰκόνα καὶ θέλομεν πληροφορηθεῖ περὶ τῆς ἀρμονίας τῶν δύο αὐτῶν Ἱεραρχιῶν, ἀκούοντες μάλιστα καὶ τὸν εἰρημένον κρυφιομύστην Διονύσιον, λέγοντα ὅτι καὶ ἐκείνη ἡ Ἱεραρχία καὶ ἐτούτη μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν:

«Τοσοῦτον δὲ ὁμῶς εἰπεῖν ἀναγκαῖον, ὡς ἐκείνη τε, καὶ πᾶσα ἡ νῦν ὑμνουμένη παρ' ἡμῶν ἱεραρχία, μίαν ἔχει καὶ τὴν αὐτὴν διὰ πάσης ἱεραρχικῆς πραγματείας τὴν δύναμιν»⁷.

Ἐκείνης ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος εἶναι ἢ πρὸς Θεὸν ὁμοίωσις καὶ ἔνωσις; **ὁμοίως** καὶ ταύτη τὴν πρὸς

Θεὸν ὁμοίωσιν σπουδάζει καὶ ἔνωσιν.

Ἐκείνη εἰς ἔννεα Τάξεις διαιρεῖται; **καὶ** αὕτη εἰς ἔννεα: εἰς Ἱερεῖς, Διακόνους καὶ

Ἐποδιακόνους· Ἀναγνώστας, Ψάλ-
τας καὶ Κληρικούς· Μοναχοὺς, Πι-
στοὺς καὶ Συνεστῶτας*.

Εἰς ἐκείνην σώζεται ἡ τάξις
αὐτή, οἱ ἀνώτεροι νὰ μεταδίδω-
σι τὰς ἐλλάμψεις καὶ τὰ χαρίσμα-
τα εἰς τοὺς κατωτέρους; **καὶ** εἰς
τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν οἱ
Ἱερεῖς μεταδίδουσι τὸν φωτισμὸν εἰς τοὺς Δια-
κόνους· οἱ Διάκονοι εἰς τοὺς Ἐποδιακόνους·
οἱ Ἐποδιάκονοι εἰς τοὺς Ἀναγνώστας· καὶ καθ'
ἐξῆς κατὰ διαδοχὴν ἕως εἰς τοὺς Συνεστῶτας*.

* * *

Καὶ διὰ νὰ ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν Ἀρχιερέα,
ὁποῦ* εἶναι τοῦ Λόγου αὐτοῦ ἡ ὑπόθεσις, καθὼς
ἐκεῖ ὅλαι αἱ Τάξεις τῆς Ἀγγελικῆς Ἱεραρχίας
λαμβάνουσιν ὅλα τὰ χαρίσματα ἀπὸ τὸν ὕψιστον
Θεόν, ἔτσι* καὶ ἐδῶ ὅλα τὰ τάγματα τῆς Ἐκ-
κλησιαστικῆς Ἱεραρχίας πέρνουσι τὰς χάριτας
ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα.

Καὶ ἀγκαλὰ* ὁ Θεὸς ἦναι ἡ ὑπεράρχιος ἀρχὴ
καὶ αἰτία ἐκάστης Ἱεραρχίας, μὲ ὅλον τοῦτο*
φαίνεται ὅτι ἠθέλησε, τὸν τόπον ὁποῦ* ἔχει
Αὐτὸς εἰς τὴν Οὐράνιον Ἱεραρχίαν, νὰ ἔχη ὁ
Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κάτω Ἱεραρχίαν.

Κατὰ τοῦτο δηλαδή, ὅπου* καθὼς ἐκεῖ ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Τελετάρχης ὅλων τῶν χαρισμάτων ὅπου* ἀπολαμβάνει ἄνω ἢ μακαρία τῶν Ἀγγέλων Ἱεραρχία, ἔτσι* καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι ἐδῶ ἡ πηγὴ ὅλων τῶν χαρίτων καὶ τὸ ἔμψυχον ταμεῖον τῶν θείων δωρεῶν ὅπου* μεταδίδονται, ὡς προείπομεν, εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς τάξεις.

Καὶ εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν τρόπον ἀκολουθεῖ ὅτι τοῦ Ἀρχιερέως νὰ ἦναι* πρωτότυπον αὐτὸς ὁ Θεός.

Ω δωρεαί! ὦ ἀξίαι! ὦ μεγαλειότητες τῆς Ἀρχιερωσύνης!

Ποῖος λοιπὸν τώρα ἀπὸ τοὺς πιστοὺς δὲν βλέπει πῶς* ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι ἔμψυχος εἰκὼν τοῦ Θεοῦ; καὶ πῶς* φέρει τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν;

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ προρρήθεις κρυφιομύστης Διονύσιος ἔλεγε περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιερέως,

ποτὲ μὲν, ὅτι

«ὁ Ἱεράρχης τῇ πρὸς Θεὸν ἀφομοίωσει ἅπαντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀνακηρύττει πᾶσι τὰ ὄντως Εὐαγγέλια»·

ποτέ δὲ

«λέγομεν τοίνυν, ὡς ἔστιν ἡ τῆς θείας μακαριότητος ἀγαθότης ἀεὶ κατὰ ταῦτά* καὶ ὡσαύτως ἔχουσα τὰς τοῦ οἰκειοῦ φωτὸς ἀγαθοεργέτιδας ἀκτῖνας, ἐπὶ πάσας ἀφθόνως ἀπλουῖσα τὰς νοερὰς ὄψεις»·

«πρὸς ταύτην ὁ θεῖος Ἱεράρχης ἀποτυπῶνται τὴν μίμησιν, τὰς φωτοειδεῖς αὐτοῦ τῆς ἐνθέου διδασκαλίας αὐγὰς ἀφθόνως ἐπὶ πάντα ἀπλῶν»⁸.

* * *

Μεγάλον πρᾶγμα εἶναι τοῦτο κατὰ ἀλήθειαν!

Θεὸς οὐράνιος, Θεὸς πλήρης δόξης καὶ πλήρης ἀθανασίας! καὶ μὲ ὅλον τοῦτο* ἠυδόκησε νὰ καταστήσῃ τὸν Ἀρχιερέα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν Τοποτηρητὴν ἐδικόν Του.

Θεός, μὲ τὸν Ὅποιον κανένα κτίσμα δὲν εἶναι ὅμοιον:

«Τίς ὅμοιός Σοι, Κύριε;»⁹·

καὶ μὲ ὅλον τοῦτο* ἠθέλησε νὰ ἔχῃ ὁ Ἀρχιερεὺς ὁμοίωσίν τινα ἐδικὴν Του.

Θεὸς ὁποῦ* μὲ μεγάλους φοβερισμοὺς προστάζει:

«Τίνι ὁμοιώσατε Κύριον; Καὶ τίνι ὁμοιώματι ὁμοιώσατε Αὐτόν;»¹⁰.

καὶ ὁμως ἔστερξε τώρα νὰ ἔχη τὸν Ἀρχιερέα ὁμοίωμα καὶ ἔμψυχον εἰκόνα τῆς Θεότητός Του.

Ὅθεν ἀνίσως Αὐτὸς παλαιὰ ἔλεγε μὲ τὸ στόμα τοῦ Προφήτου Ὡσηέ:

«Ἐγὼ ὀράσεις ἐπλήθυνα καὶ ἐν χερσὶ Προφητῶν ὁμοιώθην»¹¹.

τώρα ἡμπορεῖ νὰ λέγη καλλήτερα:
Ἐγὼ ἐν χερσὶ τῶν Ἀρχιερέων ὁμοιώθην, διὰ τὶ* αὐτοὶ παριστάνουσιν εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱεραρχίαν τὸ Πρόσωπόν μου, αὐτοὶ εἶναι τόσοι καθαρῶτατοι καθρέπται τῆς θεϊκῆς μου Μεγαλειότητος,

«ἔσοπτρα διειδέστατα καὶ ἀκηλίδωτα, δεκτικὰ τῆς ἀρχιφώτου καὶ θεαρχικῆς ἀκτίνος»¹²,

καθὼς ἔλεγεν ὁ θεῖος Διονύσιος.

Ποῖοι; οἱ ὑλικοί, οἱ θνητοί, οἱ μὲ σάρκα καὶ αἷμα συνδεδεμένοι.

Ὡ φιλανθρωπίας ἀφάτου! ὦ οὐρανίου καὶ ἀσυγκρίτου ἀξίας!

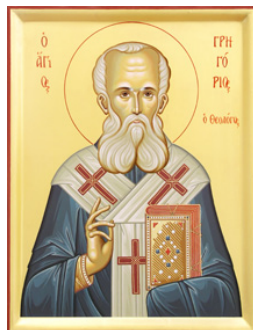
Ἐγὼ ἐξίσταμαι καὶ ἀπορῶ καὶ δὲν ἠξεύρω ποῖον νὰ θαυμάσω περισσότερο: τὸ ὕψος τῆς ἐξουσίας ὅπου* ἐδόθη εἰς τοὺς

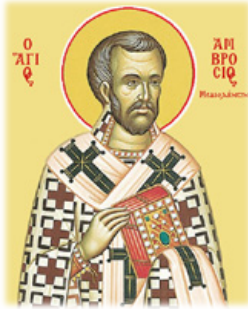
Ἀρχιερεῖς; ἢ τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα καὶ φιλάνθρωπίαν τοῦ Θεοῦ ὅπου* ἠθέλησε νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς θνητοὺς ἓνα τοιοῦτον ὑπέρτατον χάρισμα;

* * *

Καὶ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα μέγαν βέβαια εἶναι, διὰ τὶ* ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἀξίας τοῦ κόσμου· συγκρινόμενον ὁμως μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιερέως, εὐρίσκεται ὑποδεέστερον, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον· ὡσὰν ὅπου* ὁ βασιλεὺς ἐξουσιάζει τὰ σώματα, ὁ Ἀρχιερεὺς τὰς ψυχάς· ὁ βασιλεὺς πολεμεῖ ἐχθροὺς σωματικούς μὲ σωματικὰ ἄρματα, ὁ Ἀρχιερεὺς πολεμεῖ τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς, αὐτὰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, αὐτοὺς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, αὐτὰ τὰ πονηρὰ πνεύματα, μὲ ἄρματα πνευματικά· εἰς τὸν βασιλέα ἀναφέρονται ὅλα τὰ σωματικὰ καὶ πολιτικά, εἰς τὸν Ἀρχιερέα τὰ πνευματικὰ καὶ οὐράνια· ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται μὲν τὴν δεξιὰν τοῦ βασιλέως, ὁ βασιλεὺς ὁμως στέφεται παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ εὐλογεῖται.

Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, ὅσον ὑπερέχουσι τὰ πνευματικὰ ἀπὸ τὰ σωματικά, τὰ οὐ-

ράνια ἀπὸ τὰ ἐπίγεια, τόσον ὑπερέχει καὶ ἡ Ἀρχιερωσύνη ἀπὸ τὴν βασιλείαν.

* * *

Ἔχομεν δὲ καὶ σύγκρισιν ὑψηλοτέραν, τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν Ἀγγέλων.

Μεγάλη εἶναι ἀληθινὰ ἡ ἀξία τῶν Ἀγγέλων, διὰ τὶ* εἶναι *Πνεύματα Λειτουργικὰ εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα*, διὰ τὶ* εἶναι *φλόγαι πυρός*, διὰ τὶ* ἀμέσως λαμβάνουσι τὰς θείας καὶ πλησιφαεῖς ἐλλάμψεις ἀπὸ τὴν Τρισήλιον Θεαρχίαν.

Μὰ ὅσον εἰς τὴν ἐξουσίαν ὅπου* ἔλαβον οἱ Ἀρχιερεῖς νὰ λύνουσι καὶ νὰ δένουσι τὰς ἀμαρτίας καὶ ὅσον εἰς τὴν δύναμιν ὅπου* ἔχουσι νὰ μεταβάλλουν τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, κατὰ ταῦτα ναὶ καὶ ὑπερέχουσι τοὺς Ἀγγέλους:

«Τίς δύναται [ἐπὶ τῆς γῆς] ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός;»¹³.

Καὶ ὁμως οἱ Ἀρχιερεῖς ἐτιμήθησαν μὲ αὐτὴν τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν καὶ δύναμιν:

«Οἱ γὰρ τὴν γῆν οἰκοῦντες, λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, καὶ ἐν ταύτῃ ποιούμενοι τὴν διατριβὴν, τὰ ἐν οὐρανοῖς

διοικεῖν ἐπετρέπησαν, καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον, ἣν οὔτε Ἄγγελοι, οὔτε Ἀρχαγγέλοις ἔδωκεν ὁ Θεός· οὐ γὰρ πρὸς ἐκείνους εἴρηται, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ»¹⁴.

Προσέτι ποῖος ἀπὸ τοὺς Ἄγγελους ἠμπορεῖ, δὲν λέγω νὰ προχωρέση ἔσωθεν, ἀλλὰ κἄν νὰ παρακύψη μόνον εἰς ἐκεῖνα τὰ φρικτὰ καὶ φοβερὰ μυστήρια ὅπου* ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ μὲ τὰς χεῖράς του μελίζει καὶ μὲ τὸ στόμα του ἐσθίει καὶ πίνει; εἰς ἐκεῖνα λέγω,

«εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν Ἄγγελοι παρακύψαι»¹⁵;

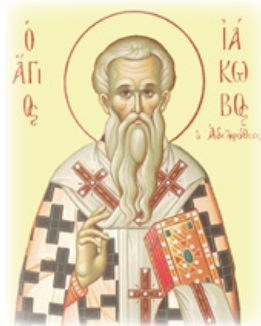
Τὸ λοιπόν, ὁ Ἀρχιερεὺς ὑπερέχει κατὰ ταῦτα καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους Ἄγγελους, φέρει δὲ καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν, καθὼς ἦτον ἡ πρότασίς μας.

* * *

Μὰ τί λέγω ὁμοίωσιν Θεοῦ;

Θεὸς ὀνομάζεται ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ:

«θεοὺς (τοὺς δικαστὰς) οὐ κακολογήσεις»¹⁶,

λέγει ἡ Γραφή, τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύων ὁ Θεοδώρατος Κύρου, λέγει:

«Καλεῖ τοίνυν θεοὺς τοὺς ἱερωσύνη τετιμημένους, τοὺς υἱοὺς Θεοῦ χρηματίσαντας»¹⁷.

ἐκείνους λέγει, ὅπου* ὁ Θεὸς ἐτίμησε μὲ τὴν ἀξίαν τῆς Ἱερωσύνης, ὁ Νόμος τοὺς ὀνομάζει θεούς, καθὼς ὠνόμασε καὶ τὸν Μωϋσῆν θεὸν τοῦ Φαραώ:

«Ἴδου δέδωκά σε θεὸν [κύριον καὶ κριτὴν] Φαραώ»¹⁸.

Καὶ ἂν λέγη ἐδῶ ὁ Ἅγιος πὼς* ἔττι* καλεῖ ὁ Νόμος τοὺς Ἱερεῖς, πολλῶ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐννοῆται διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς, ὅπου* εἶναι αἱ πηγαὶ καὶ οἱ χειροτονηταὶ τῶν Ἱερέων.

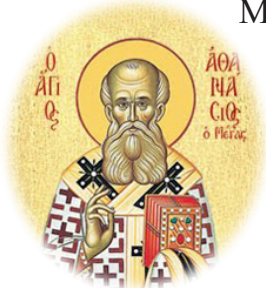
Τὸ ἴδιον αὐτὸ συνάγεται τόσον ἀπὸ τὴν μεσιτείαν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς ἱερούς Του Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους:

«Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει»¹⁹. καὶ

«ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται»²⁰.

Ὡσὰν νὰ λέγη ἔττι*: Ὡ Μαθη-

ταί μου, ὅποιος ὑπακούει εἰς ἐσᾶς, εἰς ἐμένα τὸν ἴδιον ὑπακούει· καὶ ὅποιος ὑποδέχεται ἐσᾶς, ἐμένα τὸν ἴδιον ὑποδέχεται, διὰ τὴν* ἐσεῖς εἴσθε οἱ Τοποτηρηταὶ οἱ ἐδικοί μου, ἐσεῖς παρασταίνετε τὸ πρόσωπόν μου καὶ ἐσεῖς ἔχετε νὰ φέρετε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μου τὴν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τὴν ἐδικὴν μου.

Οὕτως ἔχει βέβαια ἡ ἀλήθεια· οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν εἰκόνες ἔμψυχοι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ εἶχον τὸν τόπον ἀντὶ τοῦ ἰδίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Βεβαιοῖ τοῦτο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐκεῖ ὅπου* λέγει:

«Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν»²¹,

ἦγουν ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ μεσιτεύομεν· Ἐκείνου τὸν τόπον καὶ τὴν εἰκόνα φέροντες, δηλαδή, σᾶς παρακαλοῦμεν.

Καὶ ὁ Χρυσορρήμων, ἐρμηνεύων τὸ ρητὸν τοῦτο λέγει:

«Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν· τοῦτέστιν, ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ· ἡμεῖς γὰρ ἀνεδεξάμεθα τὰ Ἐκείνου»²².

Λοιπὸν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ὡς διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, ἀκολουθεῖ νὰ ᾔναι* Τοποτηρηταὶ καὶ

εικόνας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν διαδοχὴν δὲ ὁποῦ* οἱ Ἀρχιερεῖς ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, μὲ μίαν προσφουεστάτην ὁμοίωσιν παρασταίνει ὁ μέγας τῆς Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος.

Οἱ Ἀπόστολοι, λέγει, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν καὶ τρόπον τινὰ ἀναψαν ὡσὰν τόσαι καθαρὰ λαμπάδες ἀπὸ τὰς οὐρανίους φλόγας τῆς θείας Αὐτοῦ καὶ ἀγιαστικῆς Χάριτος.

Καθὼς λοιπὸν ἀπὸ μίαν λαμπάδα ἠμπορεῖ νὰ ἀνάψη ἄλλη καὶ ἀπὸ ἐκείνην ἄλλη κατὰ μετάδοσιν καὶ καθ' ἐξῆς ἕως πολυάριθμον ἀριθμόν, τέτοιας λογῆς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἀναψαν ὡσὰν ἄλλαι τόσαι λαμπάδες ἀπὸ τὰς πρώτας λαμπάδας ἐκεῖνας τῶν Ἀποστόλων καὶ ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὰς πονολβίους ἀκτῖνας τῶν φωτιστικῶν χαρισμάτων τοῦ παναγίου Πνεύματος, τὰ ὅποια μεταδίδωσιν εἰς ὅλην τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν· ὅθεν διὰ μέσου ταύτης τῆς μεταδοτικῆς δωρεᾶς, ἀξιοῦνται νὰ παρασταίνουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν τὴν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ:

«Ταύτην οὖν τὴν Χάριν καὶ τὴν Δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου φωτισμὸν τοῦ Θείου Πνεύματος, ἔρχεται κομίσων τῇ πόλει τῶν κατὰ καιροῦς Ἀρχιερέων ἕκαστος»²³.

* * *

Ἡμποροῦμεν δὲ τοῦτο νὰ τὸ συμπεράνωμεν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα τῆς μεσιτείας ὅπου* κάμνει τώρα ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον Του Πατέρα εἰς ἐξιλασμὸν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὁ θεῖος Ἀπόστολος λέγει εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολήν:

«Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθείς, Ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, Ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν»²⁴.

Ἡ ὁποία μεσιτεία, κατὰ τὸν θεῖον Κύριλλον, ἐννοεῖται διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ καθὸ ἦτον Ἀρχιερεὺς:

«Τὸ “ἐντυγχάνει” ὡς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον εἴρηται, ὅτι Ἀρχιερεὺς ἦν· σὺ γάρ φησιν, ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα»²⁵.

Τώρα καθὼς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ μέσου τῆς τεθεωμένης

καὶ ἀφθάρτου Σαρκὸς Αὐτοῦ μεσιτεύει πρὸς τὸν Θεὸν ἄνω, οὕτω καὶ ὁ Ἱερεὺς παρομοίως μὲ τὸ μέσον τῆς ἀναιμάκτου καὶ παναγίας ἱερουργίας τοῦ αὐτοῦ καὶ ἰδίου ἀφθαρτισμένου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μεσιτεύει πρὸς τὸν Θεὸν ἐδῶ κάτω.

Τὸ λοιπὸν διὰ τὴν ὁμοιότητα, ἢ μᾶλλον διὰ τὴν ταυτότητα τῆς μεσιτείας, ὅπου* καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἄνω καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς κάτω προβάλλουσι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, ἔρχεται νὰ φέρῃ ὁμοίωσιν ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ καὶ Ἐκεῖνος Ἀρχιερεὺς, καὶ τοῦτος Ἀρχιερεὺς· καὶ Ἐκεῖνος Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἐτοῦτος Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Καὶ ἂν ὁ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς τοῦ παλαιοῦ Νόμου εἶχον τύπον καὶ εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθὼς ἐρμηνεύει ὁ Ἀλεξανδρείας Κύριλλος, καὶ μὲ ὄλον ὅπου* ἐπρόσφερον θυσίας ταύρων καὶ τράγων καὶ ἄλλων ἀλόγων ζώων, πῶς δὲν εἶναι δίκαιον οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς νέας Χάριτος νὰ φέρωσι τὴν εἰκό-

να τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡσάν ὁποῦ* προσφέρουν καὶ οἱ δύο μίαν καὶ τὴν αὐτὴν Θυσίαν;

Συμφέρει νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα καὶ τὸ Χρυσοστομικὸν τοῦτο κείμενον:

«Ὡσπερ οὖν πολλαχοῦ προσφερόμενος, ἐν Σῶμά ἐστι, καὶ οὐ πολλὰ σώματα, οὕτω καὶ μία Θυσία· ὁ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐκεῖνός ἐστιν ὁ τὴν Θυσίαν τὴν καθαίρουσαν ἡμᾶς προσενεγκών· ἐκείνην προσφέρομεν καὶ νῦν, τὴν τότε προσενεχθεῖσαν, τὴν ἀνάλωτον»²⁶.

Ἀνίσως δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς φέρουσι τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, φανερὸν ὅτι φέρουσι καὶ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἤτον ἡ πρότασίς μας.

* * *

Ἐπ' ἀληθείας ἀνερμήνευτος εἶναι καὶ ἀκατάληπτος ἡ πιστευομένη σχέσις αὐτὴ καὶ ὁμοίωσις ὁποῦ* ἠυδόκησεν ὁ πάνσοφος καὶ δεσπότης πάντων Θεὸς νὰ ἔχουν τὰ Οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια! οἱ λειτουργοὶ τοῦ Κυρίου μὲ αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεόν!

Ὡσάν ὁποῦ* τὸ ἔργον ὁποῦ* κάμνει ὁ Ἀρχι-

ερεὺς ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν, αὐτὸ τὸ ἴδιον βεβαιώνει καὶ ὁ Θεὸς ἄνω εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἦγουν ὁ Ἀρχιερεὺς προστάζει νὰ ἦναι* ἓνας δεμένος εἰς τὴν γῆν, καὶ παρευθὺς εἶναι δεμένος καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν· λέγει νὰ ἦναι* ἓνας λυμένος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐν τῷ ἅμα εἶναι λυμένος καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ρητῶς λέγει καὶ τοῦτο ὁ θεῖος Χρυσόστομος:

«ἄπερ ἂν ἐργάζωνται κάτω οἱ ἱερεῖς, ταῦτα καὶ ὁ Θεὸς ἄνω κυροῖ, καὶ τὴν τῶν δούλων γνώμην ὁ Δεσπότης βεβαιοῖ»²⁷.

Καὶ ἂν οἱ Ἱερεῖς ἀπλῶς, πολλῶ μᾶλλον οἱ Ἀρχιερεῖς;

Ἐδῶ τῇ ἀληθείᾳ μοι ἔρχεται νὰ θαυμάσω κατὰ πολλὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας!

Ὁ Θεὸς λέγει διὰ τοῦ Προφήτου:

«Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ Κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων»²⁸.

Εἰς τὴν ἐξουσίαν ὅμως τῶν Ἀρχιερέων ἔδωκε καὶ τὸν Οὐρανόν· καθ' ὃ δηλονότι ἀπὸ ἐκεῖ

ἐπάνω παρακαλοῦντες δεόμενοι καὶ ἱκετεύοντες καταβιβάζουσιν εἰς τὰ Μυστήρια τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μὲ τὰς ἐπικλήσεις των.

Μὰ τί λέγω μόνον τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν; Καὶ τὰ καταχθόνια ἀκόμη τοῦ ἄδου εἰς τῶν Ἀρχιερέων τὴν ἐξουσίαν τὰ ἔδωκεν, ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲ τὰς πρὸς Θεὸν πρεσβείας των καὶ μὲ τὰς ἀναιμάκτους λατρείας ὅπου* προσφέρουν, ἠμποροῦν νὰ βοηθήσουν τὰς ψυχὰς ὅπου* εἰς τὸν ἄδην εὐρίσκονται.

«**Αἴτησαι**», εἶπεν ὁ Ἡσαΐας εἰς τὸν Ἄχαζ, «**σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος**»²⁹.

Ζήτησαι τώρα, Χριστιανέ, σοὶ λέγω καὶ ἐγώ, ζήτησαι καὶ σὺ *σημεῖον εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος*, εἰς τὸν Οὐρανὸν ἢ εἰς τὴν γῆν, εἰς τὴν γῆν ἢ εἰς τὸν ἄδην, καὶ θέλεις εὔρεις τὸν Ἀρχιερέα νὰ φθάνη πανταχοῦ.

Ζήτησαι *σημεῖον* εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ καταβιβάζη, ὡσὰν τὸν Ἥλιαν, ἀπὸ ἐκεῖ τὸ οὐράνιον καὶ θεϊκὸν πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ζήτησαι *σημεῖον* εἰς τὴν γῆν καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ λύη καὶ νὰ δένη τὰς ἀμαρ-

τίας τῶν ζώντων ἀνθρώπων· ζήτησαι σημεῖον εἰς τὸν ἄδην καὶ θέλεις τὸν ἰδῆς νὰ βοηθῆ τὰς ἐκεῖσε εὐρισκομένας ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων.

Καὶ ἂν ἦναι ἔτζι* ἡ ἀλήθεια, καθὼς καὶ πιστεύομεν νὰ ἦναι*, λοιπὸν ἡ Ἀρχιερωσὺνη περιλαμβάνει μέσα εἰς τὴν παλάμην της ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ ὅλα κάμπουσι τὸ γόνυ εἰς αὐτήν, ἐπουράνια, ἐπίγεια καὶ καταχθόνια, καθὼς θέλουσι κάμψει τὸ γόνυ καὶ εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος:

«Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων»³⁰.

Βλέπετε προνόμια; βλέπετε δόξας; βλέπετε μεγαλεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης;

Ἀρχιερωσὺνη, λοιπόν, **Ἐσὺ** εἶσαι ἡ ἔμψυχος εἰκὼν τῆς Θεότητος! **Ἐσὺ** εἶσαι ἡ μεσίτρια Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων! **Ἐσὺ**, τέλος πάντων, φέρεις ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν!

* * *

Χριστιανοί, τί χρειάζεται εἰς ἐγὼ νὰ ἐκτείνω περισσότερον τὸν λόγον μου;

Ἴδου ἔμπροσθέν μας ὅπου* στέκεται τὸ ἔμψυχον ἄγαλμα τῆς Ἀρχιερωσύνης· ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ· ὁ Ἱεράρχης καὶ κυριάρχης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας· ὁ δεύτερος ἡλίος τοῦ νοητοῦ στερεώματος· ὁ θειότατος, λέγω, Δεσπότης καὶ ποιμὴν ταύτης τῆς Ἐπαρχίας· ὁ Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἴδού, ἰδοὺ Αὐτὸς ἐνδεδυμένος τὴν ἀρχιερατικὴν του στολὴν καὶ περικυκλούμενος ἀπὸ τὰ διάφορα τάγματα τῶν Ἱερέων καὶ Διακόνων, χωρὶς ἄλλας πολλὰς ἀποδείξεις, δείχνει εἰς τὸν κάθε ἓνα πὼς* παρασταίνει πρόσωπον καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν.

Βλέπετε ἐκεῖνο τὸ λαμπρὸν **Στιχάριον** ὅπου* φορεῖ; Ἐκεῖνο φανερώνει τὴν ἀγγελικὴν καθαρότητα καὶ λαμπρότητα ὅπου* ἔχει.

Βλέπετε τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο **Ἐπιτραχήλιον**; Ἐκεῖνο σημαίνει τὴν πλουσίαν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅπου* ἐκχέεται εἰς Αὐτὸν ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, μὲ τὴν ὁποῖαν ὅλως εἶναι χαριτωμένος, ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ ὅλως εὐωδία.

Βλέπετε τὴν ἱερὰν **Ζώνην** ὀποῦ* φορεῖ; **Αὐ**τὴ φανερώνει τὴν σὺφρονα ζωὴν καὶ ἄμωμον ὀποῦ* ἔχει.

Βλέπετε τὰ **Ἐπιμανίκιά** του; **Αὐ**τὰ αἰνίττονται πὼς* κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του τὰ πάθη καὶ τοὺς δεσμοὺς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ πάθῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ, ἂν τὸ καλέσῃ ἡ χρεῖα, διὰ ἐσᾶς τὸ ποίμνιόν του, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἀπέθανε δι' αὐτό.

Ἄς **Σάκκος** ἐκεῖνος, ὁ σχισμένος (διηρημένος) ὀποῦ* φορεῖ, **σ**ημαίνει τὸν ἄνωθεν ὕφαντον τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπειδὴ ἔσχισαν οἱ αἰρετικοί, οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς πάλιν τὸν συνέρραψαν μὲ τὰς ὀρθοδόξους διδασκαλίας των, μὲ τοὺς ὁποῖους ὑπόσχεται καὶ **Αὐ**τὸς νὰ ὀμοιωθῇ χρεῖας τυχούσης.

Τὸ **Ἄμοφόριον** ἐκεῖνο, ὀποῦ* βαστᾶ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους, **δ**ηλοῖ πὼς* κρατεῖ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του ὅλας τὰς ἀσθενείας, ὅλα τὰ βάρη καὶ ὅλα τὰ πάθη τὰ ἐδικά σας καὶ συμπάσχει μὲ λόγου σας καὶ συμβοηθεῖ σας· **κ**αὶ καθὼς ὁ Χριστὸς ἀσῆκωσεν εἰς τοὺς ὤμους Του τὸ πλανώμενον

πρόβατον καὶ τὸ ἀνέβασεν εἰς τὸν Οὐρανόν, ἔτζι* καὶ Αὐτός, κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπόσχεται, ὡς διάδοχός Του, νὰ σᾶς ἀσηκώσῃ εἰς τοὺς ὤμους διὰ μέσου τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ καλοῦ παραδείγματός του καὶ νὰ σᾶς ἀναβιβάσῃ ὅλους εἰς τὸν Οὐρανόν· **διὰ** τοῦτο καὶ ὅταν φορῇ τὸ Ὠμοφόριον αὐτό, λέγεται τό:

«**Ἐπὶ τῶν ὤμων Χριστέ, τὴν πλανηθεῖσαν ἄρας φύσιν, ἀναληφθεῖς, τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ προσήγαγες**»³¹.

Ἡ Μίτρα ἐκείνη, ὅπου* βάνει εἰς τὴν κεφαλὴν, **φανερώνει** τὸ ὑπέρτατον καὶ θεϊκὸν ἀξίωμα ὅπου* ἔχει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἐν ταυτῷ*, ὅτι καὶ Αὐτὸς κεφαλὴν ἔχει τὸν Χριστὸν καὶ ὑπὸ τὴν Ἐκείνου ἐξουσίαν καὶ τοὺς νόμους ἐστὶ, ὡς δηλοῖ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, λέγων:

«**Ἐπειδὴ ὁ Ἀρχιερεὺς κεφαλὴ ἦν τοῦ λαοῦ, ἔδει δὲ τὸν πάντων κεφαλὴν γινόμενον ἔχειν κατὰ κεφαλῆς τὴν ἐξουσίαν· ἀπολελυμένη γὰρ ἀυθεντία ἀφόρητός ἐστιν· ἔχουσα δὲ ἐπικείμενον τὸ σύνθεμα τῆς δε-**

σποτείας, ὑπὸ νόμον ἄγεται· κελεύει οὖν τὴν κεφαλὴν μὴ εἶναι γυμνὴν, ἀλλὰ κεκαλυμμένην, ἵνα μάθῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ λαοῦ, ὅτι κεφαλὴν ἔχει», «ὅτι εἰ καὶ πάντων ἐστὶ κεφαλὴ, ἀλλ' ὑπὸ τούτους πράττει τοὺς νόμους, πάντων κρατῶν, καὶ τῷ νόμῳ κρατούμενος, πάντα νομοθετῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου νομοθετούμενος»³².

Ἐκείνη ἡ ποιμαντικὴ **Ράβδος**, ὅπου* κρατεῖ εἰς τὰς χεῖρας, **δ**ηλοῖ πῶς* εἶναι ποιμένας ἐδικός σας καὶ σᾶς ποιμαίνει καὶ σᾶς ὁδηγεῖ, ὡσὰν πρόβατα, εἰς τὴν καλὴν βοσκὴν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν καλῶν ἔργων καὶ σᾶς συναθροίζει εἰς τὴν Μάνδραν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· τόσον εἰς τὴν Μάνδραν τῆς Ἐκκλησίας ἐδῶ κάτω, ὅσον καὶ εἰς τὴν οὐράνιον καὶ ἀληθινὴν ἐκείνην Μάνδραν τοῦ Παραδείσου, μὴ ἀφίνων κἀνένα

πρόβατον ἀπὸ λόγου σας νὰ χωρισθῇ καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ, διὰ νὰ μὴ τὸ καταφάγῃ ὁ νοητὸς λύκος διάβολος· ἀλλὰ μάλιστα ἀγωνιζόμενος διὰ νὰ φέρῃ μὲ τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὴν Μάνδραν τοῦ Χριστοῦ

καὶ τὰ ξένα πρόβατα καὶ οὕτω
νὰ καταστήσῃ μίαν Ποίμνην
καὶ ἓνα Ποιμένα τὸν Χριστόν.

Τὸ Ἐγκόλπιον, ὁποῦ* βαστᾶ
ἔμπροσθέν του μὲ τοὺς πολυ-
τίμους λίθους, **φανερώνει** τὸ
*λογεῖον*³³ ἐκεῖνο τοῦ Ἀαρὼν, ἐν
ᾧ ἦτον δώδεκα λίθοι μὲ τὰ ὀνόματα τῶν Δώδεκα
Φυλῶν· καὶ ἡ *δήλωσις*³³ καὶ ἡ *ἀλήθεια*³³ εἰς αὐτὸ
ἐφανερώνετο, μὲ τὸ ὁποῖον θέλει νὰ παραστήσῃ
πῶς* ἔχει εἰς τὴν καρδίαν του ὅλον ἐσᾶς τὸ
ποίμνιόν του καὶ σᾶς ἀγαπᾶ πάντοτε καὶ βλέπει
ἔμπροσθέν του μὲ ἄγρυπνον ὄμμα καὶ ἐσᾶς καὶ
ὅλας τὰς κρίσεις σας, ὡς γέγραπται:

«**Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς
κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθει-
αν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν
ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι
Κυρίου, καὶ οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναν-
τι Κυρίου διαπαντός**»³³.

Τὸ δὲ Μανδύον (ὁ Μανδύας), ὁποῦ* φορεῖ μὲ
τοὺς ποταμούς, **δηλοῖ πῶς*** ἐκχέει εἰς ὅλους ὡσὰν
ποτάμια τὰς χάριτας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὰ δὲ χρυσὰ Ἐπώμια τοῦ Μανδύου του, **φα-**

νερώνουσι τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην, τὰς Ὅποίας μελετῶν, πηγάζει τὸ νάμα τῆς ἐνθέου διδασκαλίας του καὶ ποτίζει ὅλον τὸ βασιλείον τοῦ Χριστοῦ ἱεράτευμα.

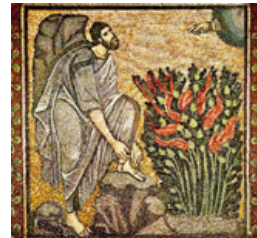
Ἡ δὲ Λαμπάς, ὁποῦ* προπορεύεται ἔμπροσθέν του, ἔχει νὰ σημειώσῃ πὼς* Αὐτὸς ὡς ἄλλος ἥλιος λάμπει ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῶν καλῶν ἔργων καὶ ἀρετῶν του καὶ μεταδίδει εἰς ὅλους τὸν φωτισμόν, διὰ νὰ βλέπωσι τὴν ὁδὸν ὁποῦ* πηγαίνει εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον καὶ πὼς* ὡσὰν στύλος πυρὸς ὁδηγεῖ τὸν νέον Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ.

Προσφυῶς εἰς τοῦτο εἶπεν ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδωρος:

«Ἄπει λύχνον ὁ Θεὸς Ἱερέα, καὶ τίθησιν ἐπὶ λυχνίας τῆς Ἐαυτοῦ φωτοφόρου καθέδρας, ἵν' ἐξαστράπτῃ φωτισμόν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ δογμάτων καὶ πράξεων σκότους ἀπηλλαγμένων· ὅπως ὀρῶντες οἱ λαοὶ τὰς ἀκτίνας τῆς ζωτικῆς λαμπηδόνας, πρὸς ἐκεῖνας εὐ-

θύνονται, καὶ τὸν Πατέρα τῶν φώτων
δοξάζωσι»³⁴.

Τὰ δὲ **Τάγματα** τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων, ὅπου* τὸν περικυκλώνουσι μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα εἰς τὴν φρικτὴν ὥραν τῆς θείας Ἱερουργίας, **δηλοῦσι** τὰ ἀγγελικὰ Τάγματα ὅπου* περικυκλώνουσιν εἰς τοὺς Οὐρανούς τὸν Θεόν· **εἰς** τὴν φρικτὴν καὶ φοβερὰν αὐτὴν ὥραν, ἔκθαμβος ὅλος, μοὶ φαίνεται νὰ βλέπω φωτεινὴν τινα νεφέλην πῶς* ἐκατέβη καὶ ἐπεσκίασεν ὅλην τὴν ἱερὰν καὶ ἀγίαν Τράπεζαν, καὶ πῶς* μέσα εἰς τὴν νεφέλην νὰ ἦναι* Αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεός, διὰ νὰ ἀγιάσῃ μὲ τὴν ἀγιαστικὴν Του χάριν καὶ δύναμιν τὰ τίμια καὶ ἅγια Δῶρα, καθὼς ποτε ἐκατέβη διὰ νεφέλης εἰς τὸ Ὅρος τοῦ Σινᾶ· **βλέπω** δὲ καὶ τὸν Ἀρχιερέα νὰ προχωρῇ μέσα εἰς τὴν νεφέλην καὶ νὰ λαλῇ μυστικῶς μὲ τὸν Θεὸν ὡς ἄλλος Μωϋσῆς, ὅλος ἠλλοιωμένος, ὅλος ἔνθεος· **παρίσταται** δὲ ἔμπροσθεν τοῦ κατὰ φύσιν Θεοῦ, ὡς ἄλλος κατὰ χάριν θεός, ἱερουργῶν καὶ τελεσιουργῶν τὸ ζωοποιὸν Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ μεσιτεύων μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· καὶ τὰς μὲν χάριτας τὰς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ

καταβιβάζει εις ἐσᾶς τὸ ποίμνιόν του, τὰς δὲ ἐδικὰς σας δεήσεις, ἀντιστρόφως, ἀναβιβάζει πρὸς τὸν Θεόν· καὶ οὕτω σᾶς καθαρίζει, σᾶς φωτίζει καὶ σᾶς τελειοῖ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον· σᾶς τρέφει, σᾶς ἐμψυχώνει, καὶ σᾶς ζωογονεῖ καὶ ἐνὶ λόγῳ σᾶς χαρίζει τὴν ποθουμένην σωτηρίαν τῶν ψυχῶν σας.

* * *

᾽Ω τῆς ἀφάτου μεγαλοδωρεᾶς ὅπου* ἀξιούσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, διὰ μέσου τοιούτου Δεσπότη! ᾧ τῆς οὐρανίου χάριτος ὅπου* ἀπολαμβάνετε δι' Αὐτοῦ!

Σᾶς μακαρίζω διὰ τὴν μεγάλην καὶ ἀνεκδιήγητον εὐδαιμονίαν ὅπου* ἐτύχετε, ἀξιωθέντες τοιούτου Ποιμένος, τοιούτου φιλοστόργου Πατρός, τοιούτου οὐρανίου Μεσίτου καὶ Πρέσβεως.

Περὶ τοῦ ὁποίου ἠμπορεῖ τινὰς νὰ εἰπῇ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μεγαλόδωρα καὶ θαυμαστὰ ἐγκώμια, ὅπου* εἶπέ ποτε ὁ Σοφὸς Σειράχ περὶ Ὀνίου τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως:

«**᾽Ω**ς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος· ὡς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφελῶν, ὡς σελήνη πλήρης

ἐν ἡμέραις, ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ
ναὸν Ὑψίστου καὶ ὡς τόξον φωτίζον
ἐν νεφέλαις δόξης, ὡς ἄνθος ῥόδου ἐν
ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδῳ ὕδα-
τος, ὡς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις
θέρους, ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου,
ὡς σκεῦος χρυσίου ὀλοσφύρητον, κε-
κοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ, ὡς
ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς καὶ ὡς
κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις, ἐν
τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δό-
ξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συν-
τέλειαν καυχήματος, ἐν ἀναβάσει θυ-
σιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν
ἀγιάσματος»³⁵.

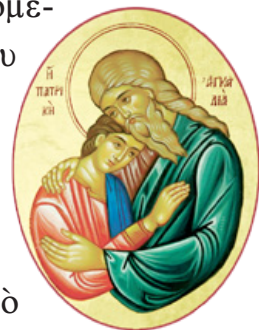

Μέρος Δεύτερο

*Ὁ Ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ τιμᾶται
ὑπερβαλλόντως ἀπὸ ὅλον του τὸ ὑπήκοον**

Καὶ λοιπόν, μίαν φοράν, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, ὅπου* ἠξιώθητε νὰ ἔχετε τοιοῦτον φιλόστοργον Πατέρα, τοιοῦτον θυρωρὸν τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου* ἔχει ἐξουσίαν νὰ κλείσῃ Αὐτὸν εἰς τοὺς ἀμετανοήτους καὶ ἐξεναντίας νὰ Τὸν ἀνοίξῃ εἰς τοὺς μετανοοῦντας, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προσφέρετε εἰς τοιοῦτον Ἀρχιερέα κάθε σέβας; κάθε εὐλάβειαν; καὶ κάθε δεσποτικὴν τιμὴν;

Ἄν οἱ ἴδιοι οὐράνιοι Ἄγγελοι εὐλαβοῦνται τὸν Ἀρχιερέα σας καὶ θαυμαζόμενοι τὴν τόσῃν ὑπερβολικὴν του ἀξίαν, μὲ θάμβος καὶ τρόμον πολὺν τὸν περικυκλοῦσιν εἰς τὴν φρικτὴν ὥραν τῶν Μυστηρίων, πόσον ἄρά γε χρεωστεῖτε ἐσεῖς οἱ ὑπήκοοί του, ἐσεῖς τὸ

ποίμνιόν του, ἑσεῖς τὰ τέκνα του, νὰ τὸν τιμᾶτε ὡς Δεσπότην σας, νὰ τὸν ὑποτάσσεσθε ὡς Ποιμένα σας καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾶτε

ἐγκαρδίως ὡς Πατέρα σας;

Ἄν οἱ Αἰγύπτιοι, ἔθνος ἀσεβὲς καὶ ἄπιστον, ἐτίμουν τοὺς ἀρχιερεῖς των ὡσάν θεοὺς καὶ διὰ τοῦτο, ποτὲ μὲν *πανθέους*³⁶ τοὺς ὠνόμαζον, διὰ τὶ* ἔδιδαν αὐτοῖ τὰς κρίσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις εἰς ὅλον τὸν λαόν· ποτὲ δὲ *τρισμαγίστους*³⁷, ἤγουν τρεῖς φοραῖς μεγαλωτάτους· πόσω μᾶλλον ἑσεῖς οἱ Χριστιανοί, τὸ ἔθνος τὸ ἅγιον καὶ θεοσεβέστατον, ἔχετε χρέος νὰ τιμᾶτε τὸν Ἀρχιερέα σας μὲ κάθε λογῆς ἔπαινον καὶ τιμῆν;

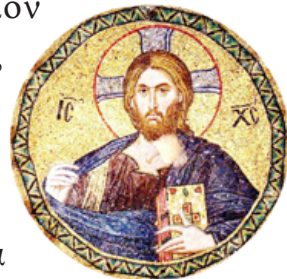
Διὰ τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον διηγεῖται ὁ Ἰώσηπος, ὅτι ὅταν ἐπῆγε καβαλλάρης μέσα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, βλέπων τὸν Ἀρχιερέα Ἰαδδὴν [Ἰαδδουά], ἐνδεδυμένον τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, ὁποῦ* εὐγῆκε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ καὶ ἔκθαμβος γεγωνῶς εἰς τὴν θεωρίαν του, τῷ ἐφάνη νὰ ᾔῃναι* ἓνας Θεός· καὶ παρευθὺς μὲ φόβον καὶ τρόμον ἑκατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογόν του καὶ τὸν ἐπροσκύνησεν ἕως εἰς τὴν γῆν.

Ἀκούσατε, ὅσοι δὲν φέρετε τιμῆν εἰς τὸν

Ἀρχιερέα σας, ἀκούσατε καὶ ἐντραπήτε ἀπὸ τὸ παράδειγμα ἑνὸς ἐθνικοῦ, ἑνὸς βασιλέως ὑπερηφάνου!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνομίζετο ἓνας μονάρχης τῆς οἰκουμένης, ἓνας κεραυνὸς τῆς Ἀσίας, ἓνας νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος τόσων καὶ τόσων βασιλέων· καὶ μὲ ὅλον τοῦτο*, ἕως ἐδάφους γῆς ἐπροσκύνησε τὸν Ἀρχιερέα· καὶ ποῖον Ἀρχιερέα; τῶν Ἑβραίων. Μεγάλον θαῦμα!

Καὶ τώρα ἓνας Χριστιανός, μὲ ὅλον ὁποῦ* παραμικρός, μὲ ὅλον ὁποῦ* εὐτελέστατος, καὶ ὅμως δὲν θέλει νὰ ὑποταχθῆ εἰς τὸ ὕψος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἀλλὰ ἀτιμάζει καὶ καταφρονεῖ, **ποῖον;** τὸν ἰδιὸν τοῦ Ἀρχιερέα· **ποῖον;** τὸν ἰδιὸν τοῦ Ποιμένα· **ποῖον;** τὸν ἰδιὸν τοῦ Πατέρα, ὁποῦ* τὸν ἀνεγέννησεν ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, ὁποῦ* τὸν ἔθρεψε μὲ τὸ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁποῦ* τὸν ἔκαμεν Υἱὸν Θεοῦ ἀπὸ υἱὸν τῆς ἀμαρτίας, καὶ ὁποῦ* ἀπὸ αὐτὸν κρέμεται ὅλη ὅλη ἡ ἐλπίς τῆς σωτηρίας του καὶ χωρὶς Αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον ἢ νὰ σωθῆ ἢ νὰ ἦναι* ὀλότελα Χριστιανός.

Φεῦ εἰς τὴν τόσην καταφρόνησιν! Βαβαὶ εἰς

τὴν τόσῃν ἀτιμίαν!

Μανία φανερά, λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, εἶναι τὸ νὰ καταφρονῇ τινὰς τὴν Ἀρχιερωσύνην:

«**Μανία γὰρ περιφανῆς ὑπερορᾶν τῆς τοσαύτης ἀρχῆς, ἣς ἄνευ οὔτε σωτηρίας ἡμῖν, οὔτε τῶν ἐπηγγελμένων τυχεῖν ἐστὶν ἀγαθῶν**»³⁸.

* * *

Μὰ τί; τί ἀναφέρω ἐγὼ Αἰγυπτίους καὶ Ἀλεξάνδρους;

Ἵδιος Θεὸς ἐτίμησε τοὺς Ἀρχιερεῖς περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον· καὶ ἰδέτε το φανερὰ εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν.

Ἵδιος Ἀρχιερεὺς Ἀαρὼν καὶ ἡ Μαριάμ ἡ ἀδελφή του ἔσφαλαν καὶ οἱ δύο ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ σφάλμα, διὰ τί* καὶ οἱ δύο ὕβρισαν καὶ ἐκατηγόρησαν τὸν ἀδελφὸν των Μωϋσῆν πὼς* ἐπῆρε γυναῖκα Αἰθιοπίσαν:

«**Καὶ ἐλάλησε Μαριάμ, καὶ Ἀαρὼν**

κατὰ Μωϋσῆ, ἐνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσης, ἣν ἔλαβε Μωϋσῆς»³⁹.

Μὲ ὅλον τοῦτο*, διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὁ

Θεὸς ἐπαίδευσε μοναχὴν τὴν Μαρίας, κάμνων αὐτὴν νὰ λεπρωθῆ ὅλη καὶ νὰ ἐξορισθῆ ἔξω ἀπὸ τὴν παρεμβολήν, τὸν δὲ Ἄαρών, ἀγκαλὰ* καὶ ὑποκείμενον εἰς τὴν ἰδίαν τιμωρίαν, ὅμως ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἐπαίδευσε παντελῶς.

Καὶ διὰ τί τοῦτο, Κύριε; δὲν εἶσαι δίκαιος; δὲν ἠγάπησας δικαιοσύνας; διὰ τί λοιπὸν νὰ κάμνης μίαν τοιαύτην ἀδικίαν;

***Ο**χι, ὄχι, ἀποκρίνεται ὁ ἱερὸς Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, δὲν ἔκαμεν ἀδικίαν ὁ Θεός, ἀλλὰ τιμῶν τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης ὅπου* εἶχεν ὁ Ἄαρών, δὲν τὸν ἐτιμώρησε, διὰ νὰ μὴν πάρουν ἀπὸ τὸν Θεὸν παράδειγμα νὰ τὸν καταφρονοῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι:

«**Σ**υγκατηγορήσας τῇ Μαρίας οὐ λεπροῦται χρησίμως ὁ Ἄαρών, καίτοι τὴν ἴσην ἐποφλήσας δίκην· ἐπειδὴ γὰρ τιμὴ παρὰ Θεῷ, καὶ μέγα τῆς ἱερωσύνης τὸ χρῆμα· ταύτη τοι τὸ ἐν λέπρα φαίνεσθαι διαφυγών, λύπη μᾶλλον τῇ ὑπὲρ τῆς τοῦτο παθούσης ἐκολάζετο»⁴⁰.

Ἄφινω νὰ λέγω, πόσον ἐτίμησεν ὁ Θεὸς τὸν

ἴδιον Ἀρχιερέα Ἀαρὼν με τὸ θαῦμα τῆς ράβδου του, ἡ ὁποία ξηρὰ οὕσα ἐβλάστησε κάρυα· πόσον τὸν ἐμεγάλυνε με τὴν πολυτίμητον ἐκείνην, με τὴν μεγαλόδωρον καὶ με τὴν ὄντως θεοπρεπῆ στολήν,

ὅπου* ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἐνδύσουν, δηλαδή με τὸν ὑακίνθινον ὑποδύτην ποδήρη, με τὰ περισκελῆ λινᾶ, με τὴν ἐπωμίδα, με τὰς ἀσπιδίσκας, με τὸν κοσυμβωτὸν [κροσσωτὸν] χιτῶνα, με τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως, με τοὺς δώδεκα τετραστίχους λίθους, με τὴν βυσσίνην μίτραν, με τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἦτον γεγραμμένον τὸ τοῦ Θεοῦ τετραγράμματον ὄνομα, τὸ Ἰεχωβά, με τοὺς κώδωνας καὶ ῥοὰς ὅπου* εἶχον κάτω τὰ ἱμάτιά του· ἐν συντομίᾳ, με ὅλα τὰ ἄλλα, με ὅσα ἠθέλησε νὰ δείξη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πόσον τιμᾶ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης.

Καὶ ἂν τινὰς ἠθέλῃ ποτε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς ἐκείνον ἢ νὰ τὸν ἀτιμάσῃ, παρευθὺς τῷ ἔστειλε καὶ τὴν τιμωρίαν· ἔτζι* ἐτιμώρησε τὸν Δαθὰν καὶ τὸν Ἀβειρὼν ὅπου* ἀντιστάθηκαν εἰς αὐτόν, κάμνων τὴν γῆν νὰ σχισθῇ ὑπὸ τοὺς πόδας των καὶ νὰ τοὺς καταπῆ ζωντανούς⁴¹.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ψαλμωδὸς, στοχαζόμενος τὴν ταχεῖαν αὐτὴν ἐκδίκησιν ὅπου* ἔκαμνεν ὁ Θεὸς ἐναντίον εἰς τοὺς καταφρονητὰς τοῦ Ἀαρών, ἔλεγε:

«Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ· ὁ Θεός, Σὺ εὐΐλατος ἐγίνου αὐτοῖς καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν»⁴².

* * *

Ἀπὸ αὐτὰ λοιπὸν μάθετε καὶ ἐσεῖς, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, νὰ τιμᾶτε τὸν Ἀρχιερέα σας, ὡς σωτῆρα καὶ εὐεργέτην σας.

Ἐπειδὴ, ἀνίσως χρεωστῆτε νὰ τιμᾶτε καὶ νὰ δοξάζετε τοὺς Ἱερεῖς σας, καθὼς προστάζει ὁ Σειράχ:

«φοβοῦ τὸν Κύριον καὶ δόξασον Ἱερέα»⁴³.

πόσω μᾶλλον χρεωστεῖτε νὰ δοξάζετε τὸν Ἀρχιερέα σας; ὡσὰν ὅπου* ἀπὸ Αὐτὸν ἔχετε τὴν πρὸς Θεὸν ἐπίγνωσιν καὶ εὐσέβειαν· ἀπὸ Αὐτὸν ἔχετε ὅλα τὰ Μυστήρια τῆς Πίστεώς σας, ἤτοι τὸ Βάπτισμα, τὸ Μύρον, τὴν Κοινωνίαν, τὸν Γάμον, τὴν Μετάνοιαν, τὴν Ἱεροσύνην,

τὸ Εὐχέλαιον;

Διὰ τί* ἡ τιμὴ καὶ δόξα ὅπου* προσφέρετε εἰς Αὐτόν, εἰς τὸν Θεὸν διαβαίνει, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος:

«εἰς τὸν τῶν ὅλων Δεσπότην ἡ τιμὴ διαβαίνει»⁴⁴.

Καὶ ἂν ἡ εἰς τοὺς Ἱερεῖς, πόσω μᾶλλον ἡ πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς· διὰ τί* εἰς Αὐτοῦ τὰς χεῖρας εὐρίσκεσθε καὶ ζωντανοί, εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, καὶ μετὰ θάνατον, εἰς τὴν ἄλλην· καὶ διὰ τί* διὰ μέσου Αὐτοῦ, ἰατρεύεσθε εἰς τὰς ψυχικὰς ἀσθενείας σας καὶ τῆς αἰωνίου ἐπιτυχαίνετε σωτηρίας.

Ναί, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, πείθεσθε ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ εἰς τὸν Ἠγούμενον τοῦτον καὶ Ἀρχιερέα σας, καθὼς σᾶς παραγγέλει ὁ Παῦλος, διὰ τί* καὶ Αὐτὸς ἀγρυπνᾷ διὰ τὴν σωτηρίαν σας, ὡσὰν ὅπου* ἔχει νὰ δώσῃ λόγον διὰ λόγου σας ἐν Ἡμέρᾳ Κρίσεως· καὶ

διὰ τί*, ὅταν ἐσεῖς ὑποτάσσεσθε εἰς Αὐτόν, τότε καὶ Αὐτὸς μετὰ χαρᾶς θέλει κάμνει τὸ ἔργον του, τὸ νὰ φροντίζῃ δηλαδὴ διὰ τὰς ψυχὰς σας:

«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμέ-

νοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε· αὐ-
τοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ
τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον
ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χα-
ρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ
στενάζοντες»⁴⁵.

Ναί, καὶ πάλιν καὶ πολλάκις σᾶς παρακαλῶ, δείχνετε, ἀδελφοί μου, εἰς Αὐτὸν κάθε υἱϊκὴν εὐπειθειαν, ὡς τέκνα ὑπακοῆς, καὶ ἔχετε Αὐτὸν εἰς τύπον καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ χωρὶς τὴν γνώμην Αὐτοῦ νὰ μὴν κάμνετε ἐσεῖς τίποτε, καθὼς καὶ Αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ κάμη τίποτε χωρὶς τὴν γνώμην τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος:

«Διὰ τοῦτο γενναῖός τις τῶν ἀρχαίων, Ἰγνάτιος δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ, οὗτος ἱερωσύνη καὶ μαρτυρίῳ διαπρέψας, ἐπιστέλλων τινὶ ἱερεῖ ἔλεγε· Μηδὲν ἄνευ γνώμης σου γενέσθω, μηδὲ σὺ ἄνευ γνώμης Θεοῦ τι πράττε»⁴⁶.

Ἴνα καὶ ἀξιωθῆτε δι' Αὐτοῦ νὰ γενῆτε κληρονόμοι τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν·

Ὡν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἀξιωθῆναι, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν!

Τῷ συντελεστῇ
τῶν καλῶν
Θεῶ
χάρις!

Παρομπαι*

1. Ἦσ. ιδ' 13-14.
2. Γεν. γ' 5.
3. Τὴν πονηρὰ αὐτὴ μέθοδο εἶχε χρησιμοποιεῖσιν γιὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς λόγο ὁ εἰδωλολάτρης Ἄψεθος ὁ Λίβυς, ὁ ὁποῖος «θεὸς γενέσθαι» ἐπιθυμήσας, συνήθροισε «πλείστους ψιττακοὺς» (παπαγάλους), καὶ «ἐδίδασκε λέγειν· Ἄψεθος θεὸς ἐστίν»· κατοπιν ἄφησε αὐτοὺς ἐλευθέρους, «πετομένων» δὲ τούτων «ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος» καὶ οἱ ἄνθρωποι «καταπλαγέντες» «θεὸν εἶχον τὸν Ἄψεθον».
(Διήγησις Ἀγίου Ἱππολύτου, PG τ.16Γ', στλ. 3207BC, «Φιλοσοφούμενα ἢ Κατὰ Πασῶν Αἰρέσεων Ἐλεγχος», Βιβλίον ζ', §η').
4. Βλ. PG τ.3, στλ. 120A-340B, «Περὶ τῆς Οὐρανίας Ἱεραρχίας»· PG τ.3, στλ. 369D-569A, «Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας».
5. Ἦσ. μθ' 16.
6. Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG τ.3, στλ. 240D, «Περὶ τῆς Οὐρανίας Ἱεραρχίας Η'», § II.
7. Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG τ.3, στλ. 372C, «Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας Α'», § II.
8. Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG τ.3, στλ. 393A, «Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας Β'», § II.1· PG τ.3, στλ. 397D, «Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας Β'», § III.3· PG τ.3, στλ. 400B, «Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας Β'», § III.3.
9. Ψαλμ. λδ' 10.
10. Ἦσ. μ' 18.
11. Ὠσ. ιβ' 11.
12. Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG τ.3, στλ. 165A, «Περὶ τῆς Οὐρανίας Ἱεραρχίας Γ'», § II.
13. Μάρκ. β' 7.
14. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ.48, στλ. 643, «Περὶ Ἱερωσύ-

- νης», *Λόγος III*, § 5.
15. Α΄ Πέτρ. α΄ 12.
 16. Ἐξόδ. κβ΄ 28.
 17. Θεοδωρήτου Ἐπισκόπου Κύρου, PG τ.80, στλ. 1920D, *Ἐρμηνεῖα εἰς τοὺς Ψαλμούς, Ψαλμ. ρλε΄ 2*.
 18. Ἐξόδ. ζ΄ 1.
 19. Λουκ. ι΄ 16.
 20. Ματθ. ι΄ 40.
 21. Β΄ Κορινθ. ε΄ 20.
 22. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ.61, στλ. 477, «*Υπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους Δευτέραν Ἐπιστολήν, Ὁμιλία ΙΑ΄*», § 3.
 23. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, PG τ.151, στλ. 316B, «*Ὁμιλία ΚΔ΄*», «*Εἰς τὴν Πεντηκοστήν*».
 24. Ρωμ. η΄ 34.
 25. Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.
 - Πρβλ. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἀποστόλου Παύλου *Αἱ ΙΔ΄ Ἐπιστολαί, Ἐρμηνευθεῖσαι μὲν ὑπὸ Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας, μεταφρασθεῖσαι δέ...*, Ἐνετίησιν, 1819, τ.1, σελ. 100, σημ. 1.
 26. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ.63, στλ. 131, «*Ἐρμηνεῖα εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολήν, Ὁμιλία ΙΖ΄*», § 3.
 27. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ.48, στλ. 643, «*Περὶ Ἱερωσύνης*», *Λόγος III*, § 5.
 28. Ψαλμ. ριγ΄ 24.
 29. Ἦσ. ζ΄ 11.
 30. Φιλιπ. β΄ 10.
 31. Κανόνος Α΄ τῆς Ἀναλήψεως, Ὡδὴ ζ΄.
 32. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ.56, στλ. 404, «*Εἰς τὸ ὅτι Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης Εἷς ὁ Νομοθέτης· καὶ εἰς τὸ ἔνδυμα τοῦ Ἱερέως*», § 4.
 33. Ἐξόδ. κη΄ 15-30, λστ΄ 15 κ.έξ., λθ΄ 8-21, Λευϊτ. η΄ 8, Σοφ. Σειρ. με΄ 10.
 - **Λογεῖον**· Οὕτω καλεῖται ἐν τῇ ἐλληνικῇ μεταφράσει τῶν Ο΄ ὁ ἐπιστήθιος τετράγωνος θύλαξ τῆς ἐπωμίδος τοῦ Ἰσραηλῆτου ἀρχιερέως, ὁ προσηρητημένος διὰ χρυσῶν

κρίκων καὶ φέρων πολυτίμους λίθους μετ' ἐπιγραφῶν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς 4 στίχους, περιέχων δὲ τὰ Οὐρεὶμ καὶ Τουρεὶμ, διὰ μέσου τῶν ὁποίων παρείχοντο εἰς δυσκόλους περιστάσεις θεῖοι χρησμοί, ὅθεν καὶ ἀποκαλεῖται ὁ θύλαξ οὗτος «λογεῖον τῶν κρίσεων».

34. Ἁγίου Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, PG τ. 78, στλ. 201C, Ἐπιστολῶν Βιβλίον Α', «Δοσιθέω» (ΑΒ').
35. Σοφίας Σειράχ ν' 5-11.
36. **Πάνθεος**· ὁ θεὸς ὅλων, ὁ πάντων θεός, ὁ ὑπεράνω ὅλων θεός.
37. **Τρισμέγιστος**· ὁ πάρα πολὺν μεγάλος· παμμέγιστος· προσωνυμία τοῦ Ἑρμῆ· Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος (ἀποκρυφ.).
38. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ. 48, στλ. 643, «Περὶ Ἱερωσύνης», Λόγος III, § 5.
39. Ἁριθ. ιβ'. Δευτ. κδ' 9.
40. Ἁριθ. ιζ'.
41. Ἁριθ. ιστ'.
42. Ψαλμ. ζη' 6 καὶ 8.
43. Σοφίας Σειράχ ζ' 31.
44. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ. 54, στλ. 564, «Εἰς τὴν Γένεσιν», Ὁμιλία ΞΕ', § 4.
45. Ἑβρ. ιγ' 17.
46. Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, PG τ. 56, στλ. 404, «Εἰς τὸ ὅτι Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης Εἷς ὁ Νομοθέτης· καὶ εἰς τὸ ἔνδυμα τοῦ Ἱερέως», § 4.
 - Πρβλ. Ἁγίου Ἰγνατίου Θεοφόρου, PG τ.5, στλ. 721B, «Πρὸς Πολύκαρπον», IV.

(*) Ἰδιαίτερες εὐχαριστίες ἐκφράζομε πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, στὴν Ἑτνα τῆς Καλιφορνίας τῶν Η.Π.Α., γιὰ τὴν πολυτίμη βοήθειά Της στὴν ἀνίχνευσι τῶν πατερικῶν ἐδαφίων στὴν Πατρολογία τοῦ Μιγνίου (PG).

Γλωσσάριον

- ἀγκαλὰ = ἄν καί.
- διὰ τί = διατί, διότι, ἐπειδή.
- ἔτζι = ἔτσι.
- νὰ ἦναι = εἶναι.
- μὲ ὄλον τοῦτο = παρὰ ταῦτα, ἐν τούτοις.
- ὅποῦ = πού.
- πάρεξ = παρὰ μόνον, ἐκτός, παρεκτός.
- πὼς = ὅτι.
- συνεστῶτες = Συνιστάμενοι· οἱ Κατηγούμενοι μὲν, ἀλλὰ ἔχοντες ἄδειαν νὰ ἴστανται μαζί μὲ τοὺς Βαπτισμένους.
- ταῦτὸν (ταῦτά, ταῦτῶ) = τὸ αὐτόν, τὸ ἴδιο, ἐντελῶς τὸ ἴδιο.
- τὸ ὑπήκοον = τὸ σύνολο τῶν ὑπηκόων, τῶν ἀφωσιωμένων, τῶν εὐπειθῶν, τῶν ὑπάκουων.

